

KINNITATUD

Uuesalu Lasteaed

Direktor Carol Tarre

Käskkiri nr 31.08.2026 - 1-1/4

Uuesalu Lasteaed õppekava

2026

1. Lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.....	2
1.1 Meie eripära ja väärtused.....	2
1.2 Lasteaia eesmärk on:.....	3
2. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted.....	4
3. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted.....	5
4. Üldoskused.....	6
4.1 Mänguoskused.....	7
4.2 Tunnetus- ja õpioskused.....	7
4.3 Sotsiaalsed oskused.....	8
4.4 Eneseregulatsiooni oskused.....	9
5. Valdkondade õppe-ja kasvatustegevuse põhimõtted ja eeldatavad arengutulemused	9
5.1 Mina ja keskkond.....	10
5.2 Keel ja kõne.....	11
5.3 Matemaatika.....	12
5.4 Kunst.....	13
5.5 Muusika.....	14
5.6 Liikumine.....	14
6. Lapse arengu hindamine ja toetamine.....	15
7. Koostöö lastevanematega.....	16
8. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	17

1. Lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Uuesalu Lasteaed asub Rae vallas, Uuesalu elupiirkonnas.

Uuesalu Lasteaed valmis 2025 aasta 1. septembril. Lasteaias on üksteist rühma, neist kolm asuvad väikeses majas ja kaheksa suures majas. Rühmad Kallisalu, Paisalu, Önnesalu, Rõõmusalu, Naerusalu, Lustisalu, Mängusalu ja Trallisalu asuvad suures majas aadressil Põdra tee 21 ja rühmad Sõbrasalu, Koprakesed ja Lelusalu asuvad lasteaia väikeses majas aadressil Kopra tee 4.

Lasteaed on avatud 7.30-18.00, millest hommikul 7.30-8.00 ja õhtul 17.30 -18.00 on lastel võimalus mängida valverühmas.

Mõlemal lasteaiahoonel on oma õueala. Laste kasutuses on kogu õueala (ei ole jagatud rühmade vahel), mis võimaldab lastel joosta, loovmänge mängida ja end erinevatel ronilatel proovile panna. Ümbruses on palju loodust, mis soodustab jalutuskäike ja tegutsemist väljaspool lasteaia õuealasid. Peame oluliseks iga päev õues viibimist ja rohket liikumist, et anda lapsele parimad võimalused olla terve ja aktiivne.

Lasteaias on lastel võimalus lisaks rühmaruumidele kasutada lasteaia suures hoones asuvat õppekööki/kunstituba. Tutvustame lastele erinevaid vahendeid ja materjale, läbi mille on neil võimalik väljendada oma loovust ja ideid, julgustame katsetama ja looma. Lasteaial on oma keraamikaahi, mis võimaldab pakkuda mitmekülgsemaid kunstitegevusi.

Lastel on võimalus kasutada muusika- ja liikumissaali, lasteaia koridore, kuhu on loodud lastele rahupesad ja erinevad tegevuskeskused. Igas rühmas on kujundatud lugemispesa, mis soodustab lugemishuvi tekkimist ja lugemisoskuse kujunemist.

Lastel on võimalik koos õpetajaga käia toidu valmistamist õppimas. Samuti võimaldab lasteaed õhtusel ajal pärast lasteaia sulgemist kasutada kogukonnal saali ja õppekööki.

Lasteaial on oma köök, kus valmistatakse lastele tervislikku toitu. Köögi personal on kaasatud laste jaoks parima õpi- ja kasvukeskkonna loomisesse.

1.1 Meie eripära ja väärtused

Head suhted. Lasteaia keskkond soodustab sooje ja turvalisi suhteid, kus lapsed tunnevad end aktsepteerituna, väärtustatuna ja oodatuna. Suhtlus on toetav ja lugupidav, arendades empaatiat ja koostööoskusi. Lastele pakutakse eakohaseid väljakutseid ja valikuid, mis toetavad nende enesekindlust ja eneseusku. Positiivne tagasiside ning eduelamuste kogemine on osa igapäevasest õppeprotsessist. Lapsed saavad teha eakohaseid valikuid, arendavad iseseisvust ja otsustusvõimet. Lapse enesehinnangu, iseseisvuse ja tegutsemisjulguse toetamiseks tunnustatakse tema pingutust ja edusamme. Õpetajal on keskne roll lapse motivatsiooni toetamisel, mängu ja õppimisse kaasamisel ning teadmiste mõtestamisel. Väärtushinnangute kujundamine toimub koostöös koduga, aidates lastel omandada eneseregulatsiooni oskuseid. Õpetajad tutvustavad ja selgitavad lastele olemasolevaid reegleid ja loovad lastega koostöös kokkuleppeid, mis toetavad turvalise keskkonna loomist ja selle hoidmist. Lastele reeglite ja kokkulepete meenutamine on last austav ja rahumeelne.

Meil on aega. Loomel rahuliku ja lapse loomuliku arengutempot arvestavat õpikeskkonda, väärtustame süvenemist, uudishimu ja protsessi nautimist. See lähenemine annab lapsele võimaluse avastada, katsetada ja õppida omas rütmis ilma liigse kiirustamiseta. Täiskasvanud suunavad ja toetavad last kannatlikult, pakkudes aega eneseväljenduseks, küsimuste esitamiseks ja iseseisvaks mõtlemiseks, et kujundada stressivaba ning inspireeriv kasvukeskkond. Võtame aega üksteise kuulamiseks ja mõistmiseks.

Lasteaia päevakavas loome lastele võimalused rahulikus tempos tegevustes osaleda ja vältida kellaajalisi kiirustamisi erinevate tegevuste vahel. Andes lapsele võimaluse rahulikult oma tegevused lõpetada, toetame lapse keskendumisotsust. Lasteaias väärtustatakse rahuliku ja sundimatut õpikeskkonda, kus lastel on piisavalt aega süveneda, avastada ja katsetada. Kiirustamise asemel keskendutakse protsessile ja lapse individuaalsele arengule, andes ruumi eneseväljenduseks ning mõtestatud õppimiseks.

Lapsest lähtuv tegevuskultuur. Õppe- ja kasvukeskkonna kujundamisel võetakse arvesse lapse individuaalseid vajadusi, huve ja arengutempot. Peame oluliseks lapse aktiivset rolli õppimisprotsessis, toetades tema loomuliku uudishimu, eneseväljendust ja iseseisvust. Õpetaja ülesanne on olla suunaja ja kaaslane, kes loob paindliku ning toetava õpikeskkonna, kus laps tunneb end turvaliselt, väärtustatuna ja motiveerituna avastama maailma omal viisil. Peame oluliseks lapse huvi ja kasutamise laste ideid õppetöö läbiviimisel. Toetame lapse õigust avaldada oma mõtteid ja teha valikuid. Lasteaia õppetöö keskmes on laps oma ainulaadsete vajaduste, huvide ja arengutempoga. Õpetajad toetavad laste uudishimu ja õpimotivatsiooni, pakkudes paindlikku ja mitmekesist õpikeskkonda, kus laps saab eksperimenteerida ja õppida omal moel.

Õppetöö toimub suures osas projektipõhiselt, kus lapsed uurivad ja avastavad teemasid süvitsi, lähtudes oma huvidest ja elulistest kogemustest. Projektõpe toetab probleemilahendusoskusi, koostööd ja kriitilist mõtlemist, muutes õppimise eluliseks ja praktiliseks.

Lasteaia soodustab loovust, oma mõtete ja ideede jagamist ja eneseväljendust erinevates vormides – kunstis, muusikas, liikumises ja igapäevastes tegevustes. Lastele antakse vabadus katsetada, eksida ja leida oma unikaalseid lahendusi, väärtustades protsessi rohkem kui lõpptulemust.

1.2 Lasteaia eesmärk on:

- toetada ennastjuhtiva õppija kujunemist, luues lapsele võimalusi oma huvidest lähtumiseks, eakohaste valikute tegemiseks, iseseisvaks tegutsemiseks ning oma tegevuse ja õppimise mõtestamiseks.
- õppe-ja kasvatustegevuse üldeesmärk on tagada lapse igakülgne ja järjepidev areng koostöös koduga.
- toetada lapse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut, et luua kuni kolmeaastase lapse puhul eeldused hakkamasaamiseks lasteaia ning kolme kuni seitsmeaastase lapse puhul põhihariduse omandamiseks ja edasijõudmiseks igapäevaelus.

2. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted

Turvaline ja toetav keskkond. Lasteaed loob lapsele turvalise, hooliva ja arengut toetava õpi- ja kasvukeskkonna, kus iga laps tunneb end hoituna, väärtustatuna ja oodatuna. Head suhted laste, töötajate ja perede vahel loovad aluse lapse vaimsele heaolule ja õppimisele.

Iseseisvust toetav õpikeskkond. Õpikeskkond on kujundatud viisil, mis toetab lapse iseseisvust, valikute tegemist ja vastutuse võtmist. Rühmaruumides paiknevad madalad avatud riulid, millel olevad mängu-, kunsti- ja õppevahendid on lastele vabalt kättesaadavad. Lapsed osalevad oma rühmaruumi kujundamisel ning õppekeskkonna rikastamisel.

Sotsiaalset arengut toetav keskkond. Õppe- ja kasvatustegevus toimub koostöises ja kaasavas keskkonnas, kus lapsed õpivad suhtlema, arvestama kaaslastega ning lahendama erimeelsusi rahumeelselt. Igapäevased tegevused toetavad kuuluvustunde, koostööoskuste ja empaatia kujunemist.

Loovust toetav keskkond. Lasteaias on loodud sensoorsed tegevuskeskused, mis toetavad lapse meelte arengut, keskendumisvõimet ja eneseregulatsiooni. Erinevad materjalid ja tegevused pakuvad võimalusi uurimiseks ning rahulikuks süvenemiseks. Lõimime rühma keskkonda Reggio Emilia pedagoogika põhimõtteid, pakume lastele mitmekesiseid avatud ja taaskasutatavaid materjale loovaks tegutsemiseks. Materjalid kutsuvad lapsi katsetama, looma, uurima ja leidma iseseisvaid lahendusi.

Lugemiskultuuri toetamine. Rühmaruumides on hubased lugemispesad, mis kutsuvad lapsi raamatuid avastama ning toetavad huvi kirjanduse, jutustamise ja keele vastu. Lasteaia koridorides on lastele vabaks kasutamiseks rohkelt raamatuid.

Avatud õpiruum. Lasteaia koridorides on loodud avatud tegevuskeskused ja rahupesad, mis pakuvad lastele võimalust tegutseda ka väljaspool rühmaruumi. Koridorides viibimine toimub õpetajaga eelnevalt kokkulepitud ajal ning lapse tegevusaega aitab jälgida taimer. Avatud ruumide kasutamine toetab lapse iseseisvust, vastutustunnet ja kokkulepetest kinnipidamise oskust ning annab võimaluse teha eakohaseid valikuid. Selline õpikeskkond kujundab järk-järgult ennastjuhtiva õppija oskusi ja suurendab lapse usaldust oma võimete vastu.

Keskkonnateadlikkus. Lasteaias kujundatakse keskkonnahoidlikke harjumusi igapäevaste tegevuste kaudu. Lapsed õpivad toitu väärtustama, tõstes endale sobiva koguse, sorteerivad jäätmeid ning kasutavad mängu- ja õppetegevustes taaskasutusmaterjale.

Õuesõpe. Õuesõpe on loomulik osa õppe- ja kasvatustegevusest ning pakub lastele võimalusi liikumiseks, uurimiseks ja vahetute kogemuste saamiseks. Õues õppides kujuneb lapsel hooliv ja teadlik suhe loodusega ning arenevad iseseisvus ja probleemilahendusoskus. Maikuust kuni septembri keskpaigani on lapsed enamuse osa päevast õues, tulles vajadusel tuppa lõunasöögiks ja puhkeahaks. Suvekuudel viivad õpetajad õues läbi erinevaid töötubasid. Teemaatilised töötoad pakuvad lastele võimalusi avastusõppeks, liikumiseks ja loovtegevusteks vahetus kontaktis looduse ja ümbritseva keskkonnaga. Rohke õuesviibimine toetab laste füüsilist arengut ja tervist.

Vaimset tervist toetav keskkond. Lasteaia pööratakse tähelepanu laste vaimse heaolu toetamisele. Igapäevategevustes kasutatakse vaikuseminuteid, õpetatakse eakohaseid eneseregulatsiooni oskusi ning luuakse koos lastega kokkuleppeid ja reegleid, mis toetavad turvalist ja hoolivat koosolemist. Lastele pakutakse eakohaste valikute tegemise võimalus. Turvatunnet aitavad luua lastega tehtud kokkulepped ja vajalikud reeglid. Lähtume põhimõttest, et kõik tunded on lubatud, aga kõik käitumised mitte.

Puhkeaeg. Laste puhkevajadusega arvestatakse paindlikult ning koostöös lapsevanematega selgitatakse välja lapse individuaalne unevajadus. Lastele, kes lõunaund ei vaja, pakutakse rahulikku tegevusi sõprusrühmades ja tegevuskeskustes.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted

Lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse perioodiks on õppeaasta, mis kestab 1. septembrist kuni 31. augustini.

Õppeaasta jaguneb kolmeks perioodiks:

- **1.–15. september** – vabamängu nädalad, mille eesmärk on toetada laste kohanemist, rühmatunde kujunemist ning õpetajal laste huvide ja arengutaseme tundmaõppimist;
- **16. september–15. mai** – aktiivne õppeperiood, mille jooksul toimuvad projektid ning õppe- ja kasvatustegevused. Riiklikel koolivaheaegadel asendub tavapärane õppetöö vabamängu nädalatega;
- **16. mai–31. august** – vabamängu nädalad, mille jooksul toimub õppe- ja kasvatustegevus mänguliste, õues toimuvate ja projektipõhiste tegevuste kaudu.

Lasteaia on **1.–31. juulini** suletud kollektiivpuhkuseks.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine. Õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis tagab lapsele eakohase ja tasakaalustatud päevarütm. Päeva jooksul vahelduvad mäng, õppe- ja kasvatustegevused, liikumine, puhkeaeg ning igapäevatoimingud.

Päevakava koostamisel arvestatakse lasteaia õppekava, laste vanust, individuaalseid vajadusi ning lasteaia lahtiolekuaega. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel peetakse oluliseks paindlikkust ning lapse huvidest lähtumist.

Õppe- ja kasvatustegevus planeeritakse ja dokumenteeritakse projektiplaanis ja projektiseinal, võttes aluseks lasteaia õppekavas seatud arengueesmärgid, kaasates planeerimistegevusse laste ideed ja nägemuse. Tegevusplaan kujuneb vastavalt sellele, millised on laste huvid. Laste ideede ja nägemuse kaasamine toetab lapse autonoomset õpimotivatsiooni. Õpetaja annab lapsele vabaduse katsetada, avastada, uurida ja tegutseda. Õppetegevuse korraldust kajastavaks dokumendiks rühmas on Eliisi e-päevik. Tegevused kantakse päevikusse igapäevaselt. Päevakirjeldused Eliis on lapsevanemale nähtavad.

Mängulisus. Õppimine toimub läbi mängu, mis on lapse peamine viis maailma avastamiseks ja kogemuste omandamiseks. Mängulised tegevused soodustavad sotsiaalsete, kognitiivsete ja loovate oskuste arengut ning muudavad õppimise nauditavaks ja tähendusrikkaks. Võimaldame õppimiseks ja avastamiseks loomulikku ning rõõmuküllast viisi, kus mäng on lapse arengut toetav keskne tegevus. Väärtustame loovust, spontaansust ja katsetamisvabadust, võimaldades lastel õppida läbi kogemuste, koostöö ja kujutlusvõime. Mängulises keskkonnas on õppimine loomulik, motiveeriv ja tähendusrikas, toetades nii sotsiaalseid, kognitiivseid kui ka emotsionaalseid oskusi. Lähtume mõttest, et kuuldes ja nähes laps unustab, tegutsedes laps omandab uusi teadmisi. Mängimine ja mängulisus loob lapsele rõõmurohke arengukeskkonna. Väärtustame vabamängu ja planeerime selleks teadlikult aega.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted. Õppe- ja kasvatustegevus lähtub lapse individuaalsest arengust, huvidest ja võimetest. Õppimine toimub järk-järgult, liikudes lihtsamatelt teadmistelt ja oskustelt keerukamate seoste loomise ning loova probleemilahenduseni. Õppesisu on üles ehitatud lõimitult ning seostatakse lapse igapäevaste kogemuste ja elukeskkonnaga. Õppetegevused toetavad ühtaegu lapse tunnetuslikku, sotsiaalset, emotsionaalset ja kehalist arengut. Õpetaja loob keskkonna, kus laps saab katsetada, uurida, küsida, eksida ja uuesti proovida. Väärtustatakse õppimise protsessi, lapse pingutust ja järjepidevust, sest just need kujundavad eneseusku, õpimotivatsiooni ja valmisolekut võtta vastu uusi väljakutseid.

Projektõpe. Lasteaia peamiseks õppemeetodiks on projektõpe. Projektidesse on lõimitud erinevad õpivaldkonnad. Tunnustame protsessis osalemist ja pingutamist, et laps julgeks võtta järgmisi väljakutseid. Projektid lähtuvad laste huvidest, küsimustest ja tähelepanekutest ning võimaldavad lõimida kõiki õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi terviklikuks õpikogemuseks.

Õpetaja roll on märgata laste huvisid, esitada mõtlemist suunavaid küsimusi, luua uurimist toetav õpikeskkond ning innustada lapsi oma ideid ellu viima. Laps on aktiivne õppija, kes uurib, katsetab, teeb koostööd ning osaleb õppimise kavandamises.

Projektide käigus dokumenteeritakse laste mõtted, tegevused ja õpitulemused projektiseintel ning digitaalselt. Dokumenteerimine, projektide esitlemine ja reflekteerimine aitavad lastel oma õppimist mõtestada ning muudavad õppeprotsessi nähtavaks nii lastele kui ka lapsevanematele.

Projektõppes kasutatakse vajadusel ka digitaalseid õppevahendeid ja eakohaseid robotikavahendeid, mis rikastavad õppimist ning toetavad loovust, probleemilahendusoskust ja koostööd.

4. Üldoskused

Lasteaia õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma:

- mänguoskused;
- tunnetus-ja õpioskused;
- sotsiaalsed oskused;
- eneseregulatsiooni oskused.

Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise. Kuni kolmeaastaste laste puhul esitatakse kõik arengutulemused üldoskuste põhisel.

Õppekava läbimisel omandatud üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele.

4.1 Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

3-aastane laps	6-7-aastane laps
• suudab väikeses grupis mängule keskenduda; • kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid; • jäljendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut; • sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut; • kutsub kaaslast oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga; • suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu; • suudab järgida lihtsamaid mängureegleid.	• suudab mängule keskenduda; • kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid; • rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi; • näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust; • algatab mängu ja arendab mängu sisu; • täidab mängudes erinevaid rolle; • suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele; • järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada; • tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

4.2 Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskused on oskused tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse - taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone, motivatsiooni. Õpioskuste all mõistetakse lapse suutlikkust hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada, õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

3-aastane laps	6-7-aastane laps
----------------	------------------

• tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega; • suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda; • mõistab lihtsamat kõnet; • valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara; • väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses; • suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele; • oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid; • oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada; • suudab järgida lihtsat juhust; • oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna.	• suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda; • saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi; • suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhust või korraldust; • esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada; • oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada; • saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna; • kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; • kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.
--	---

4.3 Sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsete oskuste all mõistetakse lapse oskusi teistega suhelda, tajuda nii iseennast kui ka kaaslaseid, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoitmet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

3-aastane laps	6-7-aastane laps
• oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada; • on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada; • osaleb täiskasvanuga ühistegevustes; • saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest; • loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos; • jagab mõnikord asju ka teistega; • algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust; • oskab väljendada oma vajadusi ja soove.	• tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda; • püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses; • oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd ning osutab ja küsib vajadusel abi; • teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi; • järgib kokkulepitut reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme; • mõistab, et inimesed võivad olla erinevad; • osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides;

	• suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.
--	--

4.4 Eneseregulatsiooni oskused

Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

3-aastane laps	6-7-aastane laps
• Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel kolmeaastane laps: • tuleb toime vanematest eemalolekuga; • tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga; • suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitud edasi lükata ja oma käitumist pidurdada; • suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega; • saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega; • paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohale.	• suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada; • kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni; • suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda; • oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele; • oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi; • saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

5. Valdkondade õppe-ja kasvatustegevuse põhimõtted ja eeldatavad arengutulemused

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse erinevaid valdkondi.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused esitatakse kuues valdkonnas:

- 1) mina ja keskkond;
- 2) keel ja kõne;
- 3) matemaatika;
- 4) kunst;
- 5) muusika;
- 6) liikumine.

5.1 Mina ja keskkond

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- toetada last iseenda ja ümbritseva keskkonna tundma õppimisel ja mõistmisel;
- suunata last ümbritsevat keskkonda mängu ja igapäevatoimingute kaudu märkama, uurima ja kogema;
- suunata last küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeldusi tegema;
- suunata last keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama;
- suunata last keskkonda, enda ja kaaslaste kultuuri ja traditsioone ning tervist väärtustama;
- suunata last märkama ja mõistma sotsiaalse keskkonna, loodus-, tehis ning digikeskkonna erinevusi.
- märkab nähtusi ja muutusi looduses.
- looduskeskkond: kodukoha loodus, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele;
- tehiskeskkond: ehitised, kodutehnika, jäätmed, transpordivahendid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus, virtuaalkeskkond.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

6-7-aastane laps

- oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid;
- oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest;
- oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid;
- oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi;
- saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid;
- oskab ebameeldivates või ebaturvalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda;
- oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida;
- oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist;
- oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid;
- märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;
- tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust;
- oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;
- oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest;
- oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega;
- oskab liikluses ohutult käituda;

- oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesine toitumise põhimõtteid ning teab, miks need on olulised tervise hoidmisel;
- oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel;
- oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine;
- oskab selgitada raha otstarvet;
- teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas;
- oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid.

5.2 Keel ja kõne

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ja igapäevatoimingutes, arvestades lapse keeleoskuse taset ja vanust;
- luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ja teiste keelte ning kultuuridega tutvumiseks;
- pöörata tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja näitlikke vahendeid;
- suunata last õpitut kordama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lastehoidu ja lasteaeda;
- õpetada last suhtlemisel keele- ja kõnevahendeid kasutama;
- suunata last ettelugemise, raamatu illustatsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise, oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ja hindama;
- toetada lapse lugemishuvi ja lugemis- ning kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ettelugemise ning õppe- ja mänguvahendite, sealhulgas meediumide ja digivahendite kasutamise kaudu;
- toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

6-7-aastane laps

- tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- oskab jutustada pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid;
- kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
- oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu;

- oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel eesti keel teise keelena rääkiv:

6-7-aastane laps

- mõistab tuttavat teemat ja igapäevasuhtluses kasutatavat eesti keelset kõnet;
- tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes;
- saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viiepega toetatud, ja toimib vastavalt;
- saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires;
- kasutab kõnes sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid;
- suudab korrata võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viiepega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu;
- tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu;
- oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

5.3 Matemaatika

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama;
- suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut;
- toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja erinevate mõistete omandamist läbi objektide sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

6-7-aastane laps

- oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust;
- oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem*, *vähem*, *võrdse*;
- oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;

- oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke + , −, =;
- oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
- oskab järjestada kuni viite eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*;
- orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal;
- oskab määrata kellaaega täistundides;
- oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaaegu õiges järjestuses;
- oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
- teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;
- märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

5.4 Kunst

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt;
- toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja lahenduste leidmist;
- luua lapsele võimalused erinevate materjalidega tutvumiseks, nende tunnetamiseks ning omaduste tundma õppimiseks ja kasutamiseks, kombineerides olemasolevaid oskusi uutega;
- luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

6-7-aastane laps

- oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;
- oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet;
- kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;
- oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;
- oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;
- vaatlleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda;
- kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;
- oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

5.5 Muusika

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest;
- julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetada last oma mõtete ja tunnete väljendamisel läbi muusikalise tegevuse;
- luua lapsele võimalused erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks;
- tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

6-7-aastane laps

- oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi;
- suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;
- oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;
- oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;
- oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

5.6 Liikumine

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist üksi ja rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes;
- rikastada lapse tegevusvõimalusi erinevate arendavate liikumistegevustega;
- suunata lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ja kehaliste võimete arengut läbi erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu;
- suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutuste sooritamisel kasutama mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses domineerivat kätt;
- tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengut igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste (näiteks matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude) ja juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel:

6-7-aastane laps

- suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;
- peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid;
- sooritab põhiliikumisi pingevalt nii, et liigutused on koordineeritud;
- oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;
- suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata;
- oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi;
- oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid;
- oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;
- oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

6. Lapse arengu hindamine ja toetamine

Lapse arengu hindamine ja toetamine on pidev ja loomulik osa igapäevasest õppe- ja kasvatustegevusest. Hindamise eesmärk on mõista lapse individuaalsust, selgitada välja lapsele vajalik tugi, toetada tema arengut ja positiivset enesehinnangut ning kavandada õppe- ja kasvatustegevust koostöös lapse ja lapsevanemaga. Lapse arengut hinnatakse toetavas ja tunnustavas õhkkonnas, kus väärtustatakse iga lapse arenguteekonda.

Õpetajad jälgivad ja analüüsivad lapse arengut järjepidevalt igapäevatoimingutes, vabamängus ning õppe- ja kasvatustegevustes, kasutades selleks erinevaid vaatlus- ja hindamismeetodeid. Hindamise aluseks on lapse eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades. Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades tema pingutusi, saavutusi, toimetulekut, arengut, positiivseid hoiakuid ja huvi õppimise vastu.

Lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus tutvustatakse lapsevanematele lasteaeda tulekul ning koostöö käigus. Lasteaia õpetajad määravad koostöös tugispetsialistidega lapse arengu hindamiseks kasutatavad meetodid. Lapse arengut iseloomustab tema võime rakendada omandatud teadmisi ja oskusi iseseisvalt ning loovalt erinevates olukordades.

Igale lapsele koostatakse arengu jälgimise kaart, mida täiendatakse õppeaasta jooksul jooksvalt. Vähemalt üks kord õppeaastas koostab õpetaja lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte, mis tugineb lapse arengu jälgimisele ning kogutud tähelepanekutele. Kooliminevale lapsele koostatakse koolivalmiduskaart, milles kirjeldatakse lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemusi.

Lapse arengu toetamiseks viiakse peredega vähemalt kord aastas läbi koostöövestluseid ning vajadusel ümarlaudu. Koostöövestluste eesmärk on anda lapsevanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest, selgitada välja lapsevanema seisukohad ja ootused

ning leppida kokku ühised tegevused lapse edasise arengu toetamiseks. Koostöövestluste tulemused dokumenteeritakse.

Laste mitmekülgse arengu toetamiseks töötavad lasteaia tugispetsialistid. Iga õppeaasta alguses selgitatakse koostöös rühmaõpetajatega välja lapsed, kes vajavad täiendavat tuge. Vajadusel vaatleb tugispetsialist last rühma õppe- ja kasvukeskkonnas ning teeb koostööd õpetajate ja lapsevanematega lapse arenguvajaduste väljaselgitamiseks. Tugispetsialist teavitab lapsevanemat lapse osalemisest arendustegevustes ning kavandab tugimeetmed koostöös lapse arengut toetava meeskonnaga.

Vajadusel koostatakse lapsele individuaalne arenduskava (IAK), mis lähtub lapse arenguvajadustest ja talle määratud tugimeetmetest. Arenduskava koostamisse ja elluviimisse on kaasatud lapse arengut toetav meeskond – rühmaõpetajad, tugispetsialistid, liikumisõpetaja, muusikaõpetaja ning juhtkond. Oluline koostööpartner on lapsevanem, kes osaleb aktiivselt nii arenduskava koostamises kui ka selle elluviimises. Vajaduse korral kohandatakse õppekorraldust, õppekeskkonda ja õppetegevusi kogu õppeaasta vältel, et tagada lapse arengut toetav ja võimetekohane õpikogemus.

Lapse arengu toetamisel teeb lasteaed vajadusel koostööd ka lasteaia väliste spetsialistide ja koostööpartneritega. Koostöös lapsevanemaga kaasatakse vajaduse korral piirkondlikke nõustamiskeskusi, tervishoiu-, sotsiaal- ja haridusvaldkonna spetsialiste ning teisi lapse arengut toetavaid asutusi, et tagada lapsele terviklik ja järjepidev tugi.

7. Koostöö lastevanematega

Lasteaia ja pere koostöö on lapse arengu ja heaolu toetamise oluline alus. Koostöö põhineb avatud, usalduslikul ja lugupidaval suhtlusel, mille keskmes on lapse parimate huvide arvestamine. Ühiste eesmärkide seadmine ning regulaarne infovahetus aitavad luua lapsele turvalise ja järjepideva arengu- ning õpikeskkonna.

Igapäevane suhtlus õpetajate ja lapsevanemate vahel toetab lapse arengut ning võimaldab jagada tähelepanekuid lapse toimetuleku, huvide ja edusammude kohta. Iga nädala lõpus saadavad õpetajad lapsevanematele reedese kirja, milles kajastatakse rühma tegevusi, laste õpikogemusi ning järgmist nädalat puudutavat olulist teavet.

Lapse arengu toetamiseks toimuvad koostöövestlused ning vajadusel ümarlauad, kus vahetatakse infot lapse arengu, vajaduste ja heaolu kohta ning lepitakse kokku ühised tegevused lapse toetamiseks. Lasteaed väärtustab lapsevanemate teadmisi oma lapsest ning käsitleb vanemaid võrdsete koostööpartneritena.

Lasteaed tutvustab lapsevanematele õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi, sisu ja korraldust ning nõustab peresid lapse arengut puudutavates küsimustes. Lapsevanematele pakutakse võimalusi osaleda koolitustel ja infotundides.

Lapsevanemad on oodatud aktiivselt osalema lasteaia igapäevaelus. Neid kaasatakse ühisürituste, projektide, õppekäikude ja traditsiooniliste sündmuste korraldamisse ning

keskkonna arendamisse. Ühised talgud loovad võimaluse kujundada lastele mitmekesist, turvalist ja inspireerivat õpi- ja kasvukeskkonda ning tugevdavad kogukonnatunnet.

Iga rühm korraldab vähemalt üks kord õppeaastas lapsevanemate koosoleku, kus tutvustatakse rühma ja lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmäärke, tegevuskava ning kavandatakse edasist koostööd. Lasteaed väärtustab avatud suhtlust ning lapsevanemate tagasisidet, pidades seda oluliseks sisendiks lasteaia järjepideval arendamisel.

8. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Lasteaia õppekava on loodud lähtuvalt kehtivas Alusharidusseadusest ja kehtivast Alushariduse riiklikust õppekavast.

Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud koostöös lasteaia õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega.

Õppekava vaadatakse tervikuna läbi vähemalt üks kord õppeaastas. Vajaduse korral tehakse õppekavasse täiendusi või muudatusi ka õppeaasta jooksul, kui selleks tuleneb vajadus õigusaktide muudatustest, lasteaia arenguvajadustest või õppe- ja kasvatustegevuse analüüsi tulemustest.

Õppekava uuendamise korraldamise eest vastutab lasteaia direktor. Enne õppekava kinnitamist küsitakse õppekava kohta hoolekogu arvamust. Uuendatud õppekava kinnitab direktor õigusaktides sätestatud korras.